

PROJEKT SBONLINE 1996. – 2004.

Prilog iz povijesti razvoja Internet tehnologije u Slavonskom Brodu i Slavoniji

SADRŽAJ:

1. POKRETANJE PROJEKTA SBONLINE I SB WEB TIM.....	Str. 2
2. PRVI REZULTATI, JESEN 1996 - MI SMO ONLINE.....	Str. 3
3. PRIZNANJA IZ KANADE I USA.....	Str. 5
4. NAGRADE ŽIRIJA KONFERENCIJA CARNet User Conference...	Str. 6
5. STRUČNI RADOVI NA CARNet Users Conference 2001.....	Str. 7
6. SBONLINE PORTALI I PUTOKAZI RAVNICE.....	Str. 10
7. VAŽNI ONLINE SUBJEKTI I INSTITUCIJE SLAV. BRODA.....	Str. 11
8. NEZAVISNI SLAVONSKI PORTALI	Str. 11
9. OSTALI PROJEKTI SB WEB TIMA DO 2004. GODINE.....	Str. 12

Željko Klindžić, dipl.inž.el&tel.
Naselje Kralja Tomislava 3/I
35000 Slavonski Brod
HRVATSKA

Podaci iz dnevnika PROJEKTA SBONLINE:
Slavonski Brod od siječnja 1996. do prosinca 2004.

POKRETANJE PROJEKTA SBONLINE

Od kraja 1995. vršilo se upoznavanje s Internetom, obuka, studiranje na FER-u i HT-u, i drugdje i dogovorili podršku Josipa Jurića (WWW.HR, FER)

Prve vlastite osobne web stranice Željka Klindžića i prijatelja u Slavonskom Brodu na Internetu su siječanj – rujan 1996. Učilo se, studiralo, eksperimentiralo i predavalo na seminarima o Internetu, pripremajući za vježbe i učenje drugih i pratili razvoj prakse Internet tehnologije od 1995.

Planirali smo pokrenuti **PROJEKT SBONLINE** (“Brođani idemo svi na Internet” ili “Slavonski Brod na Internetu”) i povezivati što više građana. malih firmi, obrta, škola s drugima u gradu koji imaju Internet doma i pomagali im da se spoje na net. Internet za građane se u Hrvatskoj otvorio u ljeto 1996 godine. Ubrzo je bilo prvih 100 korisnika. Pripremili smo materijale koje smo dijelili za obuku građana i škola u Slavonskom Brodu, vršili kompletiranje opreme i konačno formiranje SB Web Tima što je potrajalo sve do rujna 1996. Brođani su rado prihvatili to što planiramo.

SB Web Tim

Josip Jurić, dipl.inž (Webmaster, FER, ZG) je značajno doprinjeo razvoju Interneta u Hrvatskoj, kao prvi webmaster prvog web portala Hrvatske **WWW.HR** pokrenutog 1995 godine: Josip je poticao i pomagao od siječnja 1996. i na dalje Željka Klindžića i Brođane da se Internet tehnologija, web stranice i kasnije i lokalni web portali u Slavonskom Brodu pokrenu, jer do sredine ljeta u Brodu se otvara pristup preko HT-a. Tako je nastao i razvio se **PROJEKT SBONLINE** i **SB Web Tim**.

Osnivači PROJEKTA SBONLINE i SB Web Tima su bili Željko Klindžić, Jasmin Klindžić i Vlado Prskalo.

Članovi, partneri i suradnici SB Web Tima 1996. - 2004. su bili većinom volonteri.

PRVI REZULTATI, JESEN 1996. - MI SMO ONLINE

1. Škola Interneta, jesen 1996. u Srednjoj školi M.A. Reljković, Slavonski Brod

Održana **Škola interneta**, 10. i 11. mjeseca 1996. za srednje škole u Slavonskom Brodu i Novoj Gradišci u prostorima i na opremi Srednje Škole M.A. Reljković, Slavonski Brod . Rezultat te Škole je bio da su učitelji i učenici sami napravili web stranice svojih škola. Na taj dan bilo samo 4 druge škole Hrvatske na Internetu iz a od tada je taj broj je postao ukupno 8.

Sudjelovale su: Škola M. A. Reljkovića, SB; Ekonomska škola SB; Tehnička škola Nova Gradiška; IOS SB I kao dodatak Osnovna škola Lužani.

Kasnije su uz pomoć Josipa Jurića četiri srednje škole kopirane i na server WWW.HR

2. Službene web stranice Srednje škole M.A Reljković, Slavonski Brod, jesen 1996.

Službene web stranice ove škole su surađivali ravnatelj i učitelji I Željko Klindžić koji je programirao I montirao prve službene stranice škole škole M.A.R. U nastavku, u prosincu je instaliran je e-Zine Tools, sustav za samostalnu produkciju online školskih novina (Autor Željko Klindžić, HTML i Perl). Službene web stranice Škole M.A.R su registriane na web adresi **Iridis.Com/skola-mar**.

3. Pokretanje gradskog portala SBONLINE, listopad 1996.

Željko Klindžić je dizajnirao, programirao i montirao prvo izdanje softvera portala (HTML, Perl, C-jezik) u listopadu 1996. za početak na privremenoj adresi **Iridis.Com/sbonline** na serveru Iridis.Com, Zagreb. Uz pomoć Josipa Jurića (WWW.HR), koji je imao dobre veze sa HR Mrežom (Hrvati širom svijeta), je osigurana promocija na njegovom Forumu u sekciji "Hej Hrvati, gdje ste". Na WWW.HR forumu i meni preko mejla stiglo je puno poruka s čestitkama i čak odmah pitanja iz svijeta od Hrvata iz svijeta koji se raspituju o svojim rođacima u Brodu I slavonsiji.

Tako je počeo život novog portala koji je do kraja prosinca 1996. Radio sve bolje i sa sve više sadržaja a gledatelji su redom slali poruke iz svijeta - dajte još i još, i daj više fotografija. Počelo je nešto kao ludilo koje godinama nije prestajalo, jer je **SBONLINE** bio sve bolji a porukama i pohvalama nije bilo kraja. U siječnju 1997. to je već bio, za to vrijeme, solidan portal. U siječnju i veljači je promoviran portal Radio Broda, na 4 jezika (projekt, webdev i dizajn Ž. Klindžić, suradnja novinari Željko Mužević i Duško Svilar), na proljeće je dodan Real Audio s govornim vijestima i glazbom. I tako su se pojavila početkom 1997. prva dva kompletna online medija iz Slavanskog Broda.

PROJEKT SBONLINE (*Slavonski Brod na Internetu*) je u fazi učenja o Internetu, od siječnja 1996. pokrenut sa nekoliko osobnih web stranicama na USA GeoCities i drugim besplatnim serverima a prvi gradski web portal Slavanskog Broda **SBONLINE** je pokrenut listopada 1996. na adresi **iridis.com/sbonline** kao osobni projekt inicijalne grupe **SB Web Tima** (Željko Klindžić, Jasmin Klindžić i Vlado Prskalo) unutar **PROJEKTA SBONLINE**.

Portal **SBOLINE** je pokrenut radi povezivanja Brođana širom svijeta i promidžbe kulturnih, povijesnih i drugih vrijednosti našeg kraja putem Interneta. *To je bio prvi online medij iz Slavanskog Broda I imao je moto: LJUBAV, LJEPOTA, ISTINA - ljubav prema Domovini, ljepote našeg kraja, tradicijai i kultura, povijest i opće dnevne informacije, bez politike, mržnje, ekstremizma, svađe, bez reklama - samo pozitivno.*

3. siječnja 1998. godine web portal **SBONLINE** prelazi sa Iridis.Com/sbonline na domenu **sbonline.net** i dobiva **ISSN 1845-253** (International Standard Serial Number) registriran po Međunarodnom standardu broja serijske publikacije. Od 3. siječnja 1998. se ime portala naziva i koristi kao **SBOOnline.Net** ili **SB OnLine**.

Od 1997. Ž. Klindžić i **SB Web Tim** su poticali, i realizirali, više web projekata s ciljem razvoja online resursa Grada i Županije, ali zbog lošeg odziva, tim se od tada koncentrira na razvoj svojih vlastitih, nezavisnih web projekata i posebno nezavisnih online medija – gradskih web portala **SBOOnline.Net**, **SBNet.Hr** i **Slavonia.Net** i kasnije skupine pet web portala Slavonije **Putokazi ravnice**.

Radi financiranja **PROJEKTA SBONLINE** i vlastitih projekata, Željko Klindžić osniva 2000. godine obrt **SBNET, studio za design i napredne tehnologije** i radi profesionalno u popodnevnoj smjeni i cijelu subotu i nedjelju, bez prekida. Sav prihod obrta plus dio osobne plaće u HT-u koristio je za osobne projekte, portale grada i druge, pomaganje građana i malih firmu i učenje suradnika i partnera s ciljem da **PROJEKT SBONLINE** raste i daje sve kvalitetnije rezultate.

Od 2000. godine, serveri **sbnet.hr**, **sbonline.net** i **slavonia.net** (vlasnik Željko Klindžić) se primjenom softverskih sustava i baza podataka razvijenih u SBNET-u pretvaraju u online vodiče ne samo Brodsko- posavske županije već kasnije i Slavonije. Volumen sadržaja SBOOnline portala se naglo razvija jer se u produkciju sadržaja i upravljanje online servisima, zahvaljujući sustavu za online suradnju **Workspace** (autor Ž. Klindžić) uključuje sve više građana - volontera, članova online zajednice Brođana iz Broda SB Web Tima, Hrvatske i svijeta (USA, Kanada, Australija, Europa, Hrvatska, HongKong).

Tijekom 2001. projekt SBONLINE prelazi granice Brodsko-posavske županije. SB NET inicira i pokreće još 4 sličnih projekata tipa SBONLINE u drugim gradovima Slavonije, nudeći besplatno model razvoja portala SBOOnline.Net. Ključ razvoja je bio softverski sustav **Workspace** (autor Ž. Klindžić) za izgradnju, održavanje i korištenje web portala te obuka novim partnerima, školama (Slavonski Brod, Osijek, Zagreb). Usput je bilo besplatno korištenje Interneta za osobne korisnike, građane, male firme i posebno fokusirana na osnovne i srednje škole (Slavonski Brod i Osijek).

Tako nastaje podprojekt "**Putokazi ravnice**" u kome se kao partneri udružuju web portali **SBOOnline.Net**, **Požega-Online.Com** i **Osijek-Online.Com**. Podprojektu se pridružuje 2002. godine portal **Vukovarac.Net** te konačno od 2003. godine i **Virovitica-Online**. Tako je nastao web pool portala Slavonije, u svakoj županiji po jedan gradski portal tipa **SBONLINE**.

Profesor doc.dr.sc. Branko Bognar, pedagog, i Željko Klindžić su 2002 pokrenuli projekt **MZU Mreža zajednica učenja**. Željko Klindžić je projektirao sustave za izradu portala i virtualnu suradnju (**VPS**) a portal **MZU.Hr** je bio **prvi originalni e-learning sustav u Slavoniji** posredstvom kojega su pedagozi i učitelji usavršavali znanja i umijeća koristeći internet za povezivanje i online suradnju. Sudjelovalo je nekoliko osnovnih škola a rezultati su objavljeni i u doktorskom radu doc. dr.sc. Branka Bognara. Osim toga, Željko je osigurao blog sustav za stvaranje učeničkih časopisa na internetu. Uređujući te časopise učenici su posebnu pozornost posvetili proučavanju zavičajne kulture pri čemu su gotovo svakodnevno komunicirali s mještanima, posebno starijim. Mještani su pozitivno reagirali na učeničke aktivnosti u svezi uređivanja časopisa na internetu te su im u tome rado pomagali. Umjesto generacijskog jaza koji se često stvara kad je u pitanju nova informacijsko-komunikacijska tehnologije, u ovom slučaju ona je poslužila kao poticaj za komunikaciju, suradnju i međusobno učenje. Učenici su od starijih mještana naučili mnogo o životu u prošlosti, a posebno o starim igrama i igračkama koje su uslijed sveopće komercijalizacije djetinjstva (Kenway & Bullen, 2001) zaboravljene i napuštene premda su neke imale veću odgojnu vrijednost i potencijal. (Bognar i Šimić, 2014, str. 13)

PRIZNANJA IZ KANADE I USA

CroLinks.Com, Kanada, 1997.

Od 1997. je Željko Klindžić surađivao sa CroLinks.Com koji je u Kanadi pokrenuo Ante Petar Milardović. CroLinks je izrastao u najveći globalni web adresar web stranica Hrvata širom svijeta. Jedna kopija CroLinksa se bila kompletno na serveru slavonskobrodskog SBOnline portala.

CROATIA.NET, USA 1998. <http://www.croatia.net>

Željko Klindžić i web portal SBOnline.Net su posebno istaknut i na konferenciji o trendovima Interneta u San Joseu, California **kao jedan od pet trendsettera u Hrvatskoj.**

CROATIA.NET, USA 1999. <http://www.croatia.net>

Projekti SB Web Team-a su osvojili prva priznanja i nagrade već 1997. godine, više puta priznanja i nagrada od Croatia.Net-a, USA.

CROATIA.NET, USA 1999.

(prijevod)

SA UREDNIČKOG STOLA

CROATIA NET 1999.

<http://www.croatia.net>

Od: Željko Škropanić dipl.nov., M.A. | webmaster@croatia.net |

Prima: Željko Klindžić, SBOnline, Slavonski Brod

Re: Referenca/preporuka

Poštovani gospodine Klindžić,

Drago mi je dati vam preporuku/ referencu u vezi s vašom internet produkcijom.

KOGA SE TO TIČE

Mi u Croatia Netu, najopsežnijoj internet produkciji o Hrvatskoj u SAD-u, s entuzijazmom podržavamo napore gospodina Željka Klindžića da nastavi razvijati i proširiti svoj trenutni rad na Internetu (web stranici). Naša podrška proizlazi iz kontinuiranog promatranja i ocjenjivanja mnogih hrvatskih web stranica, među kojima je SBOnline jedna od najboljih.

Više od nekoliko puta posjetili smo mnoga djela g. Klindžića, a ponekad i uz pomoć eminentnih znanstvenika, poput dr. Peter Grantz, grafički dizajner; John Riker, M.A., komunikacijski stručnjak; Eva van Scheldern, M.S., stručnjakinja za nove medije; Mathew Ivich, dr. sc., sociolog i etnolog, itd. Ukratko, rad g. Klindžića je izvanredan, iz prezentacijske i iz tehničke perspektive.

UTJECAJ SBONLINE-a: Mnoga mjesta SBOnline-a imaju jedinstvenu vrijednost kao hrvatski kulturno-zaštitni i informacijski centar, odmah dostupan cijelom svijetu. Fokusiranje na regiju Slavonskog Broda, od radija, vijesti, događanja, turizma itd. do tako naprednih tema kao što su arheološka otkrića u regiji, čini da rad g. Klindžića blista slavanskim nebom. Ni veći centri, poput Zagreba ili Osijeka, trenutno nisu ni blizu kvaliteti i dubini produkcija SBOnline. Možemo samo poželjeti da se ovakav trend u radu gospodina Klindžića nastavi još dugi niz godina.

SAŽETAK: Slavonski Brod i njegova bliža okolica mogu se pohvaliti tako dobrom zastupljenošću na internetu. U usporedbi sa Slavanskim Brodom, vrlo malo hrvatskih sredina ima ovako kvalitetan i širok raspon internetskih prikaza. Čvrsto vjerujemo da će svaki materijalni ili financijski doprinos proizvođaču imati ukupni pozitivan ekonomski i kulturni učinak na zajednicu. Uspoređujući ovo rješenje s isplativošću drugih medija, a uzimajući u obzir buduće medijske trendove, SBOnline je najbolji način za otkrivanje ljepote ovog kraja i njegovih ljudi.

Iskreno,

Željko Škropanić, dipl.nov., M.A.

Glavni urednik Croatia Neta

webmaster@croatia.net

NAGRADE ŽIRIJA KONFERENCIJA CARNet User Conference

SBOOnLine portal je na web festivalu međunarodne konferencije o Internetu, **CARNet User Conference (CUC)**, Zagreb, 2000. godine osvojio prvo mjesto po ocjeni publike i posebnu pohvalu stručnog žirija.

Željko Klindžić i suradnici su prezentirali na CUC 2001 konferenciji četiri stručna rada, s temom online suradnja i prezentacijom sustava za upravljanje sadržajem portala **Workspace** a portal SB OnLine osvaja te godine **prvu nagradu stručnog žirija i prvu nagradu glasovanjem publike. Slijedeće, 2002. godine, SBOOnLine portal pobjeđuje odlukom stručnog žirija CARNet-a po treći put.**

SBONLINE softver za upravljanje sadržajem web portala, **Workspace** razvijen u Slavonskom Brodu, koristilo je čak četiri kandidata Putokaza ravnice iz najužeg izbora za nagradu, dakle među ponajboljim web portalima u Hrvatskoj po ocjenama stručnog žirija na web festivalu CUC 2002.

2nd CARNet Users Conference CUC 2000

POTRAGA ZA INFORMACIJAMA

Web: Prema smislenom sadržaju
Zagreb, Hrvatska, rujan 24-26, 2000
<https://cuc.carnet.hr/2000/home.html>

REZULTAT WEB FESTIVALA - NAGRADE I POSEBNA POMENA ŽIRIJA

<https://cuc.carnet.hr/2000/webfestival/avarded.html>

Slavonski Brod Online (<http://www.sbonline.net>)

Trud uloženi u ovaj portal, kao i tehnički rezultati, razlozi su za posebno priznanje žirija dobio je Slavonski Brod Online. Tražilice za pronalaženje web stranica, kao i osoblja i tvrtki iz Slavonskog Broda, čine Slavonski Brod Online vrlo korisnim portalom za svi oni koji su iz bilo kojeg razloga vezani uz ovaj hrvatski kraj.

NAGRAĐENA STRANICA: Slavonski Brod Online (www.sbonline.net)

NAGRAĐENA STRANICA: Slavonski Brod Online (www.sbonline.net)

3rd CARNet Users Conference - CUC 2001

Udruživanje napora

Od komunikacije do suradnje putem interneta
Zagreb, Hrvatska, rujan 24-26, 2001

NAGRADE WEB FESTIVALA, NAGRADE SLUŽBENOG ŽIRIJA

https://cuc.carnet.hr/2001/sevents_w4.html#uc

NAGRAĐENA STRANICA: SB OnLine (www.sbonline.net)

SB OnLine je bogato web mjesto zajednice, koje je vrlo informativno za svoje članove posjetitelji slavonskobrodske regije. Brojni su članovi vrlo aktivni na forumima i neki od njih objavljuju vlastite e-zine na ovoj stranici. Dizajn stranice je u skladu s namjenom pružanja informacija lokalnoj zajednici

NAGRAĐENA STRANICA: SB OnLine (www.sbonline.net)

NAGRAĐENA STRANICA: SB OnLine (www.sbonline.net)

4th CARNet Users Conference - CUC 2002

Osvojite Internet

Poboljšanje vaše virtualne prisutnosti

Zagreb, Hrvatska, rujan 25-27, 2002

<https://cuc.carnet.hr/2002/cuc2002cd/home.html>

NAGRADE WEB FESTIVALA, NAGRADE SLUŽBENOG ŽIRIJA

https://cuc.carnet.hr/2002/cuc2002cd/sevents_w4.html

U kategoriji najbolje neslužbene web stranice geografske cjeline Žiri je dodijelio dvije nagrade

NAGRAĐENO MJESTO: 1. nagrada – SBOnLine, Slavonski Brod

Nije prvi put da je poznata neslužbena stranica Slavonskobrodske regije je nagrađen na našem Web Festivalu, ali, kako to biva, Slavonija prednjači s broj izvrsnih neslužbenih geografskih mreža. Najnovije vijesti i vrlo živa komunikacija unutar društvene grupe pružaju najjače segmente ove stranice.

NAGRAĐENO MJESTO: 2. nagrada - Osijek online

Neslužbena stranica regije Osijek dobro je osmišljena, a prikazani sadržaji dobro organizirani. Često ažuriranje i dopunjavanje sadržaja također su dobar primjer neslužbene stranice geografskog entiteta trebao bi izgledati. Ova stranica malo zaostaje zbog nesto siromasnijeg prisustvovanje Forumu i komunikacija unutar društvene grupe

STRUČNI RADOVI NA CARNet Users Conference 2001.

Developing an online workspace platform for asynchroneous collaboration

Ž. Klindžić, SBONLINE; J. Klindžić, SBONLINE; Z. Vučković, Požega online

<https://cuc.carnet.hr/2001/abs/d3.html>

Željko Klindžić je osnivač SBOnLine zajednice i SB WebTima - grupe web autora iz Slavanskog Broda. Trenutno zaposlen u HT-u kao sistem inženjer. Vlasnik dizajnerskog studija SBNET i 3 web portala. Od 1996. godine, kao autor ili voditelj tima, sudjeluje u izradi internetskih izvora o Slavanskom Brodu i Brodsko-posavskoj županiji, od radijskih postaja, novina, škola, do gradskih i županijskih službenih web stranica. Pokrenuo je nekoliko edukativnih programa o internetu, razvio platformu za online suradnju te zajedno s drugim autorima pokrenuo projekt online zajednica "Putokazi ravnice". Na Web festivalu "CUC 2000" dobio je nagrade za portale SBNet.hr i SBOnLine

Jasmin Klindžić student je Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Glavna područja njegova rada su Web development i edukacija. Od 1995. predaje brojne tečajeve i seminare o informatičkoj i internetskoj pismenosti hrvatskim studentima. Jedan je od autora CARNetovih službenih nastavnih materijala i CARNetov ovlaštenu predavač. Aktivan je i na PR poziciji u dizajnerskom studiju SBNET iz Slavanskog Broda, te radi kao internetska podrška u agenciji Target Research. Trenutno pohađa lokalnu Cisco akademiju mrežnih tehnologija u CARNet-u.

Žarko Vučković je vlasnik firme "Wolf" iz Požege, specijalizirane za informatičke usluge. Svoje radove prezentirao je na više međunarodnih skupova. Njegovo polje interesa (i rada) je područje UNIX-a, SQL-a, Oracle upravljanja bazama podataka i automatizirane obrade podataka. Vlasnik je i Web developer portala "Požega online" i koautor na projektu "Putokazi ravnice".

Razvoj online platforme radnog prostora za asinkronu suradnju WWW ima ogroman potencijal, ali za realizaciju učinkovitih kolaboracijskih rješenja potrebne su određene buduće inovacije WWW-a. Implementacija dodatnog softvera na WWW poslužitelj jedan je od mogućih načina proširenja njegovih postojećih mogućnosti.

Ovaj rad opisuje eksperimentalni rad koji je koristio standardni web poslužitelj, HTTP protokol, HTML i CGI module za razvoj jednostavne platforme za asinkronu online suradnju. Jednostavna za rekonfiguraciju, modularna platforma jednostavnog naziva "Workspace" omogućuje komunikaciju, razmjenu dokumenata i online dijeljenje alata među grupama korisnika, a sve unutar virtualnih soba zajedničkih usluga. Sadržaj pojedine sobe, prikazan korisniku, ovisi o shemi pristupa definiranoj na bazi usluge. Skup standardnih soba (komunikacija, resursi, alati i soba za administraciju) može se rekonfigurirati, mogu se dodati nove sobe i usluge i promijeniti korisnička prava uređivanjem popisa pristupa i zabrani unutar svake sobe. Usluge su moduli za specifične zadatke kao što su administracija, upravljanje zajedničkim resursima, interna komunikacija, alati za objavljivanje ili samo prikaz informacija. WorkSpace je testiran na portalima SB OnLine, Požega-online, Osijek-online i nekoliko drugih Web projekata. Iskustvo stečeno uporabom WS-a pokazuje da se čak i jednostavna softverska rješenja mogu koristiti prije budućih WWW inovacija.

Setting up a Community of Online Communities: A case study

Ž.Klindžić, J.Klindzic, Z.Vučković, D.Giener,
<https://cuc.carnet.hr/2001/abs/a4.html>

Ovaj rad ilustrira praktična iskustva u razvoju online zajednice i povezivanju više zajednica u jednu. Od 1996. godine grupa autora iz Slavenskog Broda razvija mrežu izvora pod nazivom "SBOnLine".

Rezultati našeg rada vidljivi su na web portalima Brodsko-posavske županije i mreži komplementarnih online resursa, od radijske postaje, novina, škola, do gradskih i županijskih službenih web stranica. Drugi cilj bila je komunikacija ljudi porijeklom s ovih prostora putem interneta (koji se nalaze u Hrvatskoj ili svijetu). Komunikacija s Brođanima u početku se sastojala od telefonskih imenika, web objave i emitiranja vijesti/informacija. Kasnije su se pojavili i drugi servisi: mailing liste, ploče, chat i slično.

Kroz razvoj višekorisničkih online alata za objavljivanje sadržaja zajednica je postala interaktivna. Danas je sve veći broj autora i suradnika iz cijeloga svijeta koji sudjeluju u izradi sadržaja. Kroz povezivanje sa sličnim projektima iz Slavonije, poput "Pozega online" i "Osijek online" tijekom 2001. godine rođena je zajednica internetskih zajednica pod nazivom "Putokazi ravnice". Moduli online zajednice koriste integrirane online resurse, čime se omogućuje udaljena suradnja pojedinaca i timova iz svih zajednica.

Cyber Design Lab: A Work Platform for Collaboration and Learning

prof.dr.sc. Milan Kljajin, Željko Klindžić, dipl.inž.el., mr.sc. Tomislav Galeta
<https://cuc.carnet.hr/2001/abs/d4.html>

Primjer realizacije radne platforme za suradnju i učenje putem mreže. U radu su prikazana iskustva tijekom realizacije modela online platforme za asinkronu online suradnju profesora i studenata Strojarskog fakulteta u Slavenskom Brodu - Zavoda za dizajn u strojarstvu. Online platforma Cyber Design Lab sadrži informacije, dokumente i reference koje su korisne studentima te omogućuje asinkronu komunikaciju studenata i profesora, učenje iz ugrađenih ili vanjskih resursa uz provjeru znanja, pomoć profesora i aktivno sudjelovanje studenata u izgradnji internih resursa (izgradnja baze učenja i znanja u suradnji). Studenti mogu sudjelovati u javnom ili internom online izdavaštvu te mogu objavljivati vlastite stručne radove.

Korištenje online platforme puno je jeftinije i jednostavno, posjedovanje automatiziranih online alata za suradnju, komunikaciju i objavljivanje. Korisnik treba samo vezu na Internet i bilo koji Internet preglednik. Online platforma Cyber Design Lab koristi Workspace sustav, originalni programski proizvod koji je razvila grupa autora iz Slavenskog Broda. Sustav je modularan i skalabilan, primjenjiv na Internetu ili u lokalnoj mreži - Intranet, te je učinkovito rješenje prije implementacije složenih (i mnogo skupih) rješenja u budućnosti.

"White Stork in Europe": Experience from online workspace

V. Prskalo, V. Srnić Škola M.A. Reljković, Slavonski Brod

<https://cuc.carnet.hr/2001/abs/e5.html>

Kratak rad opisuje iskustvo iz daljinske suradnje triju srednjih škola iz tri europske zemlje koje su sudjelovale u natjecanju Europa u školi 2001. godine. Timovi iz Španjolske, Rumunjske i Hrvatske spojeni su na 6 mjeseci u projektnu grupu kako bi saznali više, istražili i objavili zaključke o ekološkoj temi "Bijela roda u Europi". Jedan od glavnih zahtjeva u ovom natječaju je suradnja, komunikacija i objavljivanje na internetu, npr. putem Interneta. Udruživanje školskih timova i suradnja na daljinu realizirana je u virtualnoj učionici pod nazivom „Online arhiva Bijele rode“ koja se nalazi na Internet serveru Škole „M.A.Reljković“, Slavonski Brod.

Platforma za online radni prostor, koju je razvio SB OnLine Web Tim, pomaže nam u komunikaciji i učenju o temi, izgradnji online baze podataka s referentnim radovima, dokumentima, poveznicama, multimedijским isječcima i jednostavnom objavom studentskih radova. Jedno od važnih postignuća u našem projektu bilo je objavljivanje članaka u EkoMAR e-zinu na tjednoj i dnevnoj bazi korištenjem automatiziranih alata e-zine Composer koji se nalaze na serveru. Autori članaka u zinu bili su studenti virtualnih učionica u tri zemlje, a njihovi voditelji timova bili su urednici. Naši zaključci o online korištenju radnog prostora su: - laka komunikacija i opušten raspored vremena - student može sudjelovati u stvaranju resursa za učenje - automatizirani sustav ograničava osobnu kreativnost, ali omogućuje fokusiranje na sadržaj i zadatak

<https://cuc.carnet.hr/2001/papers/e5.pdf>

SBONLINE PORTALI I PUTOKAZI RAVNICE

SBOOnLine.Net, vlasnik Ž. Klindžić,

Nezavisni web portal Slavonski Brod Online, od listopada 1996. Sadrži Workspace, višeprojektni softverski sustav za online suradnju i upravljanje sadržajem generacije III - V.
SBLinks, adresar Brođana u Brodu i svijetu, od studenog 1996.
SBOOnLine News, vijesti iz Broda, od studenog 1996.
SB vodič (Slavonski Brod povijest, kultura, turizam itd), od 1996.
SB WWW Forum, od 1997.
SB ImageDB, baza fotografija grada, od kolovoza 2002.
SB online kolumne, od 2000.
SB online ankete, od 2002.

Tkalje podcrkavačke župe, rujan 1997.
KUD Ravnica, Perkovci, prosinac 1997.
Rimska vojnička diploma, listopad 1998.
Marsvnnia, Slav. Brod, kolovoz 2002.
Akvarelistička kolonija Sava, prosinac 1998.
Prvi hrvatski triennale akvarela, prosinac 1998.
Stari Brod, povijest grada, 1999.
Brodski Trag, rujan 2000.
Slikar Joško Majić, kolovoz 2002.
Slikar Predrag Goll, kolovoz/rujan 2002.
Brodsko ekološko društvo Zemlja, Slav. Brod, 2003
NextGeneration, dječji portal, Slav. Brod, od kolovoza 2002.
Media-Via, Visoka učiteljska škola, Slav. Brod, od 2003.
Info portal srednjih škola Brodsko-posavske županije, Upravni odjel B-P županije, 2004.

SBNNet.Hr, vlasnik Ž. Klindžić, Slav. Brod, od kolovoza 1999.

Nezavisni web portal koji sadrži I razvojne I eksperimentalne testove portalskih projekata. Sadrži višeprojektnu softversku sustavu **Workspace** generacije 3 do 5 verzije
Razvojni server za testiranje web softvera SBONLINE PROJEKTA i Putokaza ravnice je sadržavao:

VPS (virtualni prostor suradnje), od 1999, osn. Škole, Web adresari Slavonije.
LampCoder (Online Škola OpenSource tehnologije), od 2002
Škola M.A.R., Sl. Brod, web stranice škole, od 2003.
Katarinski sajam 1999. - 2002. (u suradnji s HGK SB i Gradom)
Koala zine, Josip Lalich, Australija (E-Zine)
Zvezdica, e-zine Društva distrofičara, Sl. Brod (E-Zine)
I.G.K zine, Osn. škola I.G.K, Sl. Brod (VPS)
White Stork Archive, EU projekt škole M.A.R, 2001. (VPS)
TimeWalker and HollyDuck, EU projekt škole M.A.R, (VPS) 2002.
Planet-Europe, EU projekt škole M.A.R, virtualni prostor suradnje (VPS), 2003.
MZU Mreža zajednica učenja, virtualni prostor suradnje (VPS), od 2003.
Gljivarsko društvo Varganj, Slavonski Brod, od 2003. (VPS)

Slavonia.Net, vlasnik Ž. Klindžić, Slavonski Brod, 1999. - 2004.

Centralni portal mreže Putokazi ravnice, sadrži centralne (zajedničke) baze sadržaja i Workspace softver (Community of Communities) za potpunu integraciju mreže portala Slavonije tipa SBONLINE

VAŽNI ONLINE SUBJEKTI I INSTITUCIJE SLAVONSKOG BRODA

Projektant, webdev, webmaster, programer i dizajner je bio **Željko Klindžić, dipl.ing.el&tel**

radiobrod.hr	Radio Brod, Slav. Brod, siječanj 1997. - 1999.
tzgsb.hr	Turistička zajednica grada Broda , Slav. Brod, srpanj 1997. - siječanj 2004.
nbl.hr	Novi Brodski List, Slav. Brod, kolovoz 1997. - 2000.
htnet.hr/zupbrps	Brodsko-Posavska županija, Slav. Brod, prosinac 1997. - 2004.
okbp.hr	Obrtnička komora B-P županije, Slav. Brod, travanj 1998. - 2004.
slavonski-brod.hr	Grad Slavonski Brod, Slav. Brod, siječanj 1999. - 2002.
ctr.hr	CTR d.o.o., lokalna razvojna agencija, Slav.Brod, 1999. - 2004.
bolnicasb.hr	Opća bolnica dr. J. Benčević, Slav. Brod 2000. - 2003

Datumi pokazuju period kada je Ž. Klindžić bio i webmaster i servis web stranica i portala.

NEZAVISNI SLAVONSKI PORTALI

SBOOnLine.Net, vl. Željko Klindžić, nezavisni web portal Slavenskog Broda, listopad 1996
Workspace portal softver III, IV i V generacije

Pozega-Online.Com, vl. Žarko Vučković, nezavisni web portal grada Požege, rujan 2000.
Workspace portal softver generacije III

Osijek-Online.Com, vl. Darko Giener, nezavisni web portal grada Osijeka, veljača 2001.
Workspace portal softver generacije III

Vukovarac.Net, vl. Damir Fintić, nezavisni web portal grada Vukovara, 2002.
Workspace portal softver generacije III

Virovitica-Online.Com, vl. Antonio Jurkin, nezavisni web portal grada Virovitice, 2003.
Workspace portal softver generacije III

Početkom 1998. godine webdev Željko Klindžić počeo je s razvojem novog tipa web softvera portala **WebCMaster SBONLINE** (WCM, web content master) a 1999. i univerzalne centralne platforme **Workspace** (nalik na cPanel). Mreža nezavisnih portala Slavonije i centralnog zajedničkog servera **Slavonia.Net**, nazvana "**Putokazi Ravnice**" su objavljeni na međunarodnim konferencijama CARNet-a. Na CUC 2002. konferenciji prezentirana je mreža pet nezavisnih portala Slavonije: **Osijek-Online.Com, SBOOnLine.Net, Pozega-Online.Com, Virovitica.Info i Vukovarac.Net**.

Portali SBOOnLine i Osijek-Online su od stručnog žirija CUC 2002. proglašeni najboljim web portalima Hrvatske u svojoj kategoriji.

OSTALI PROJEKTI SB WEB TIMA DO 2004. GODINE

Vodice-online.com, vl.Dinko Barbarić, Vodice, rujan 1999. – 2004,
* portal softver SBONLINE generacije I,II,III

Varazdinec.Net, web portal Varaždina, 2002.
* dio portal softvera SBONLINE generacije I

EkoMonitor.Net, vlasnik Ž. Klindžić, eko-portal, 2004
Portal za praćenje i izvješćivanje o stanju okoliša na području Sl. Broda i Brodsko-Posavske županije
* koristi Workspace portal SBONLINE softver generacije V i online bazu eko-incidenata

Nova Škola, EU projekt NDC Osijek, virtualni prostor suradnje (VPS), svibanj 2004.

škola-mar.avalon.hr, Srednja škola M. A. Reljković, Slav. Brod, 1999. - 2004.
eksperimentalni i razvojni projekti Škole M.A.R:
* e-Zine Tools, sustav za online produkciju školskih novena, LearnLoop - elektronička učionica
* WSA online učionica o bijeloj rodi (EU projekt), e-Zbornica, sustav za suradnju u nastavi

u-svijetu-bajki.hr, (ZTK, Slav. Brod), U svijetu bajki I.B-Mažuranić
* koristi servise za publiciranje sa servera SBONLINE (VPS)

djecji-vrtici-sb.hr, Dječji vrtići Slav. Broda, od 2004.
* koristi Workspace (VPS) portal softver SBONLINE

www.ffzg.hr, Filozofski Fakultet Zagreb, vijesti, online adresar
* koristi Workspace portal softver SBONLINE

aim-ng.com, AIM, višejezični news servis zemalja Balkana, Sarajevo
* koristi se sustav za upravljanje sadržajem SBNET

slavonski-radio.com, Slavonski Radio, Osijek
* koristi Workspace portal softver SBONLINE, gen.III

target.hr, Target d.o.o, agencija za marketinška istraživanja, Zagreb, travanj 2000.
* softver za online anketiranje, prva online anketa u Hrvatskoj o HR internetu

elektromont.hr, Elektromont d.d., Slav. Brod, rujan 1997. - 1999.

wet.hr, Wet Ćirić d.o.o, Slav. Brod, veljača 1998. - 2000.

ronex.hr, Ronex d.o.o, Slav. Brod, 1998. - 2004.

tesla.avalon.hr, RTV Tesla, Donji Andrijevići 1999.

uradi-sam.hr, Uradi Sam, trgovačka kuća, Slav.Brod, 1999.

nk-marsonia.hr, NK-Marsonia online, športski klub, Sl.Brod 2003.
* koristi Workspace portal softver SBONLINE gen. IV

mycolsoc.hr, Hrvatsko mikološko društvo, Zagreb, 2004.
* koristi Workspace portal softver SBOnLine, gen.IV

crkva-sv-ilije.org, Crkva Sv.Ilije, Bos.Brod, 2004.
* koristi Workspace portal softver SBOnLine, gen.IV

sajam-sb.com, prvi Sajam Slavonski Brod, 2004
* koristi Workspace portal softver SBOnLine, gen.IV